

[Jepsen Christensen.]

Støtte har dels bestaaet i Fremskaffelse af Laan, dels i Garantier for Laan. Rentelempelsesloven for de sønderjyske Landsdele, som har nogen Lighed med første Afsnit i denne Lov, har da ogsaa faaet sin særlige Karakter derved, at den hovedsagelig omfatter Lempelser for Laan, som Staten i Forvejen enten staar som direkte Laangiver af eller Garant for. Staten er saaledes Rygkautionist for de saakaldte Realkreditlaan, udlaant gennem sønderjyske Sparekasser. Garantien omfattede oprindeligt et Laanebeløb paa godt 9 Mill. Kr., men det er nu afdraget ned til 5 023 000 Kr. Af disse Laan er 2 170 000 Kr. anbragt inden for 85 pCt. Grænsen af de skattemæssige Værdier, 1 751 000 Kr. imellem 85 og 100 pCt.s Grænsen og 1 112 000 Kr. uden for denne Grænse. Sønderjydsk Hypoteklaanefond, for hvis solidariske Sikkerhed den danske Stat ogsaa garanterer, havde et oprindeligt Udlaan paa ca. 20 Mill. Kr., som nu er nedbragt til 17 202 000 Kr. Foreningen har udlaant 7 240 000 Kr. inden for 85 pCt.s Grænsen, 6 914 000 Kr. imellem 85 og 100 pCt.s Grænsen og 3 048 000 Kr. uden for denne Grænse. De saakaldte Jordfordelingslaan, der er direkte Statsmidler, det vil sige Laan til Opførelse af Bygninger paa sammenlagte og udstykkede Parceller, medens Bundprioriteterne er Kreditforeningslaan, har et samlet Restudlaan paa 3 076 000 Kr., og deraf er udlaant 1 124 000 Kr. inden for 85 pCt.s Grænsen, 1 219 000 Kr. uden for Skatteværdigrænsen og 733 000 Kr. mellem 85 pCt.s og 100 pCt.s Grænsen. Af de pantesikrede Udlaan gennem Laanekassen for Sønderjylland, der nærmest er Tredieprioritetslaan, er der en Restgæld paa 3 009 000 Kr.; deraf er 470 000 Kr. anbragt inden for 85 pCt.s Grænsen, 962 000 Kr. mellem 85 og 100 pCt.s Grænsen og 1 577 000 Kr. uden for Skatteværdigrænsen. Af Akkordlaanene paa 5 823 000 Kr. er 175 000 Kr. sikret inden for 85 pCt.s Grænsen, 733 000 Kr. mellem 85 og 100 pCt.s Grænsen og 4 923 000 Kr. uden for Skatteværdigrænsen.

Alt i alt er der en Restgæld paa 34 113 000 Kr. anbragt i sønderjyske Landbrugsejendomme, over for hvilke Staten er Garant for 22 225 000 Kr., medens den staar som direkte Laangiver for 11 888 000 Kr. Af disse Beløb er 11 179 000 Kr. anbragt inden for 85 pCt.s Grænsen, 11 609 000 Kr. mellem 85 og 100 pCt.s Grænsen og 11 295 500 Kr. uden for Skatteværdigrænsen. For dette sidste Beløb er der bevilget Renteafrihed i

5 Aar i Henhold til Lov Nr. 364 af 16. Maj 1934 fra 1. Januar 1934 at regne, og for de 11 609 000 Kr. i to Aar fra samme Dato at regne. Derudover er der kun ydet et Rentetilskud paa 3 pCt. til Laan af mere privat Natur og til Laan gennem Banker og Sparekasser til et Beløb af 3 889 000 Kr. vedrørende i alt 839 Ejendomme. Rentetilskuddet til disse 3 889 000 Kr. har i disse to Aar aarlig medført en Udgift for Statskassen af 117 848 Kr. Det er dette sidste Laanebeløb og egentlig kun dette, der direkte kan sammenlignes med Laan i Henhold til det første Afsnit i det foreliggende Lovforslag, medens Staten paa Forhaand staar i et særligt og direkte Forhold til de andre Laan. Noget Præcedens for en Rentetilskudspolitik inden for det samme Prioritetsomraade i Landbrugsejendomme i hele Landet kan saaledes, alle Forhold taget i Betragtning, ikke være skabt ved den sønderjyske Rentelempelseslov og heller ikke ved dens Fortsættelse, idet som nævnt en meget væsentlig Part af de Midler, der her kommer i Betragtning, er Statens egne Penge, af hvilke store Dele er placeret ud over Skatteværdigrænsen.

Hvad Lovforslagets andet Afsnit angaar, er mit Parti villigt til fortsat Forhandling derom i Forbindelse med Spørgsmaalet om en Lettelse af de faste Ejendoms-skatter. Her er jo Tale om Landmænd, hvis Gæld kan være uforholdsmæssig stor. Ejendomspriserne har været saa springende i den sidste Snes Aar, at mange dygtige og flittige Landmænd godt kan sidde med en Gældsbyrde, som de ikke er i Stand til at klare, selv med de noget bedre Indtægtsmuligheder. Der er al Grund til at hjælpe saadanne til Rette gennem Støtte til en Gældsordning, medens der kan være Grund til at hjælpe andre paa en Maade, der hindrer Tvangsauktioner og medfører, at de ikke ubetinget kommer til Livet igennem at hæfte personligt for al udækket Gæld, selv i Tilfælde af, at de ikke er i Stand til at beholde deres Ejendom. Vi mener imidlertid ikke, at Lovforslaget, saaledes som det nu fremtræder, ordner disse vanskelige Gældsforhold paa tilfredsstillende Maade, og vi finder det heller ikke rimeligt, at enhver Ejer af en Landbrugsejendom, der bare har en Gæld, der ligger en Smule ud over 10 pCt. af den skattemæssige Værdi, skal kunne ulejligle Gældsudvalgene for at faa et Statslaan med konjunkturbestemt Rente, delvis paa sine Kreditorers Bekostning. Der kommer i mange Tilfælde næppe andet ud af saadanne Forhandlinger end Ulejlighed set paa Baggrund af den vaagnende Efterspørgsel efter